Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0017

Prípad Josepha Figueiru Martina v Stredoafrickej republike

Uznesenie Európskeho parlamentu z 22. januára 2026 o prípade Josepha Figueiru Martina v Stredoafrickej republike (2026/2572(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na článok 150 ods. 5 a článok 136 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže Joseph Figueira Martin, humanitárny výskumný pracovník pre mimovládnu organizáciu FHI 360 s dvojakým belgicko-portugalským občianstvom, bol 26. mája 2024 počas práce na rozvojovom projekte v Stredoafrickej republike unesený Wagnerovou skupinou a neskôr bol odovzdaný orgánom Stredoafrickej republiky;

B. keďže bol zadržiavaný v samoväzbe v zariadení Centrály na boj proti organizovanej trestnej činnosti (OCRB) v Bangui, ktoré prevádzkuje Wagnerova skupina, a bol mučený; keďže viac ako rok bol väznený v neľudských podmienkach bez prístupu k zdravotnej starostlivosti a bez súdneho procesu;

C. keďže 4. novembra 2025 uznal trestný súd v Bangui pána Martina za vinného z trestných činov vrátane spoluúčasti na zločineckom sprisahaní a podkopávania bezpečnosti štátu, odsúdil ho na desať rokov nútených prác a nariadil mu zaplatiť 50 miliónov CFA frankov ako odškodnenie a občiansku kompenzáciu, všetko na základe nepodložených obvinení;

1. pripomína, že Európsky parlament vo svojom uznesení z 10. júla 2025[1] požadoval okamžité a bezpodmienečné prepustenie pána Martina; vyjadruje poľutovanie nad tým, že orgány Stredoafrickej republiky túto požiadavku doposiaľ nesplnili, čo jeho situáciu ešte viac zhoršuje;

[1] Prijaté texty, P10_TA(2025)0162.

2. žiada, aby orgány Stredoafrickej republiky pána Martina okamžite a bezpodmienečne prepustili; zdôrazňuje, že pretrvávajúce pozbavenie slobody občana EÚ za týchto okolností je aj naďalej neprijateľné vzhľadom na vážne pochybnosti týkajúce sa riadneho priebehu a spravodlivosti konania;

3. naliehavo vyzýva orgány Stredoafrickej republiky, aby okamžite povolili zdravotnícku evakuáciu pána Martina vzhľadom na závažné zhoršenie jeho zdravotného stavu a nástup zrakového postihnutia a aby medzitým zaručili okamžitý a neobmedzený prístup k špecializovanej zdravotnej starostlivosti vrátane nezávislých lekárov a k právnemu zástupcovi, konzulárnej pomoci a rodinným návštevám, a to v plnom súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv;

4. vyzýva Komisiu, PK/VP a Radu, aby v koordinácii s Belgickom a Portugalskom uvalili cielené sankcie vrátane zákazu cestovania a zmrazenia aktív na všetky osoby zodpovedné za svojvoľné zadržiavanie, týranie a odsúdenie pána Martina, ak budú orgány Stredoafrickej republiky aj naďalej porušovať jeho práva;

5. žiada ad hoc misiu Európskeho parlamentu do Stredoafrickej republiky s cieľom posúdiť situáciu pána Martina a zvýšiť tlak na jeho prepustenie;

6. trvá na tom, aby boli všetky súdne konania vrátane odvolacích konaní v prísnom súlade so zárukami riadneho procesu zakotvenými v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach a vo vnútroštátnom právnom rámci Stredoafrickej republiky, keďže nedodržanie týchto záruk je porušením základných práv;

7. opakuje svoju výzvu Rade, aby označila Wagnerovu skupinu za teroristickú organizáciu;

8. podčiarkuje povinnosť EÚ a jej členských štátov chrániť humanitárnych a rozvojových pracovníkov za každých okolností a odsudzuje ich svojvoľné zatýkanie, zadržiavanie alebo stíhanie; zdôrazňuje, že takéto činy sú v rozpore s medzinárodným humanitárny právom a právami humanitárnych pracovníkov;

9. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, PK/VP, vláde a parlamentu Stredoafrickej republiky, Africkej únii a Organizácii Spojených národov.